

COLOSSEUM (COLOSSEO, AMFITEATRUM FLAVI)

(udvendig, original)

(udvendig, nu)

(indvendig, original)

(indvendig, nu)

1: COLOSSEUM'S historie

Colosseum i Rom blev påbegyndt af kejser Vespasian Flavius (69-79) i ca. 70 e.Kr. med penge fra erobring af Jerusalem. Det blev fuldført og indviet af hans søn kejser Titus (79-81) i 80 e.Kr., og indvielsen blev fejret med 100 dages fest, hvor op mod 5.000 dyr blev slagtet.

I romertiden hed Amfiteatrum Flavi eller Det Flaviske Amfiteater, pga. Kejser Vespasian (af slægten Flavius).

I middelalderen blev det opkaldt Colosseum, efter den store statue, Colos (den guldbelagte bronzestatue, 35m) af kejser Nero (54-68), som stod på pladsen foran det Flaviske teater.

Colosseum blev bygget der, hvor kejser Nero havde en kunstig sø i parken omkring sit overdådige palads "Domus Aurea, Det Gyldne hus (arealet var 10 km²)", og kejser Vespasian lod søen dræne, byggede et teater, som han tilegnede det romerske folk, fordi de elskede gå i teater.

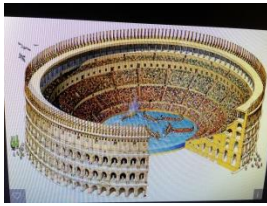
2: Bygningen og teknologien

Arkitekternes navn er ukendt, men Colosseum var virkelig kolossalt, 48 m højt (som et moderne hus på 16 etager), en elipse (aflangform) med ydre mål 188 x 156m i 4 etager, mens fundamentet blev lagt 13 m under jorden med kamre, hvor dyr og våben blev opbevaret.

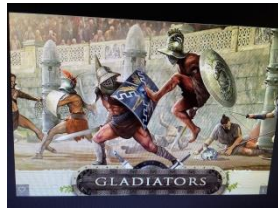
Der skulle bruges ca. 100.000m³ sten til at bygge Colosseum. Bygningens skelet var dannet af 80 søjler, og Colosseum er bygget af stærkere materiale end normalt for datidens amfiteater. Bl.a. derfor overlevede Colosseum så godt, selv om der flere gange var jordskælv i Rom.

I midten af Amfiteatret var en rund scene omgivet af tilskuerpladser ca. 50.000 siddepladser, og ca. 5.000 ståpladser i trappeform. Arena bestod af et trægulv dækket med sand, fordi blod fra de mennesker og dyr blev dræbt, bedre kunne suges op. Gulvet kunne skydes til side, så man kunne hejse bure med de vilde dyr; løver, tigere, elefanter, bjørne, slange osv...

Romerne var meget opfindsomme - de opfandt bl.a. den håndtrukne elevator, som kunne hejse dyrene op fra kælderen direkte til arenaen, og det var et genialt system af vandledninger, så man kunne fylde arenaen med vand, når der skulle opføres søslag.

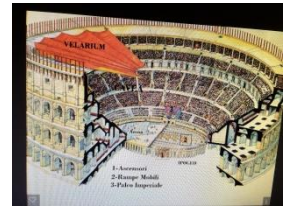
(søslag)

(gladiatorkamp)

(jagten)

(arena)

3. Gladiatorkampe og andre forestillinger

Colosseum er blevet anvendt til bl.a. jagt (de riges sport i Romertiden) og seriøse gladiatorkampe. En gladiator (lat. glavis = et sværd) var en professionel kriger, der sloges med andre gladiatorer, vilde dyr og slaver. Mange gladiatorer var kriminelle, men de fleste var slaver, der blev købt for at slås og dø i kamp. Nogle få var der frivilligt grundet de mange penge de kunne vinde. Gladiatorkampene kunne vare i flere dage og ofte blev der kæmpet til døden for underholdningens skyld.

Gladiatorkampene holdte indtil år 404, hvor de blev gjort ulovlige, kampene mellem dyrene fortsatte dog indtil 523, hvor også disse blev forbudt, og herefter fik amfiteatret lov til at forfalde.

Der var var forestillinger i Colosseum i over 400 år - ca. 500.000 mennesker blev dræbt, 1 million vilde dyr blev dræbt i Colosseum.

4. Renoveringer af bygningen

I 1803 rystede et jordskælv Colosseum, og de første forstærkninger blev lavet. Gennem senere år er der blevet foretaget restaureringer af Colosseum og bl.a. er gulvet på arenaen blevet reetableret, så besøgende kan få en fornemmelse af det oprindelige Colosseum.

Senere i middelalderen blev der faktisk konstrueret kirker og boliger inde i Colosseum. Under renæssancen fra 1400 tallet, og frem efter benyttede rommerne bygningen, som et "Tag selv marked". Først i 1700 tallet begyndte man at interessere sig for at bevare det imponerende bygningsværk, som blev valgt som et af verdens 7 nye vidunderværker i 2007. En stor del af det indvendige Colosseum er styrtet sammen, og de trappeformede tilskuerpladser er ikke bevaret.

For Romerne har Colosseum en kolossal betydning. De ægte Romere har altid den hellige munk Beda Venerabilis' (700 tallet) profeti i baghovedet. " **Så længe Colosseum står, står også Rom, når Colosseum falder, falder også Rom, når Rom falder, falder også verden!** "

Litteraturliste:

- I. Forskellige artikler om Colosseum fra internettet.
- II. Turen går til ROM af Alfredo Tesio. Politikens forlag. 20. opgave fra 1998.
- III. ROME, past and present with reconstructions of ancient monuments. 1996 Vision, Italia.
- IV. Verdens Historisk Atlas. Redigeret af Kate Santo og Liz Mckay, Parragon Books Ltd.UK.2006.